

Nordterms landrapporter 2021-2023

Beretning fra Terminologigruppen i Danmark

Lise Lotte Weilgaard Christensen

Introduktion

Terminologigruppen i Danmark er en paraplyorganisation med repræsentanter for de vigtigste danske terminologiinteressenter i og uden for Danmark, og det er Terminologigruppen, som repræsenterer Danmark i NORDTERM. Der er mere information om Terminologigruppen på hjemmesiden (<https://terminologigruppen.sdu.dk>). Denne rapport omhandler de terminologirelevante aktiviteter, som gruppens medlemmer er involveret i, eller som vi har kendskab til.

I forbindelse med Bodil Nistrup Madsens dødsfald i januar 2022 har en del af Terminologigruppens aktiviteter bestået i overdragelse af Terminologigruppens hjemmeside til Syddansk Universitet og bevarelse af forskningsresultater fra CBS og DANTERMcentret. Det sidste har Hanne Erdman Thomsen taget sig af ved at sikre, at disse forskningsresultater fortsat er tilgængelige på internettet. Bodil Nistrup Madsen var ved sit dødsfald professor emerita ved Copenhagen Business School (CBS).

Stadig ingen termbank, men en digital platform: sprogteknologi.dk

Efter regeringens Sprogteknologiudvalgs anbefaling fra 2019 om "At der oprettes en dansk sprogbank [...], herunder en dansk termbank" er der nu finansieret en digital platform, som indeholder metadata om blandt andet sprogdata som tale- og tekstsamlinger, ordbøger, termbaser, sprogteknologiske supportværktøjer og infrastrukturkomponenter. Men der er ingen finansiering til selv at udvikle sprogressourcer.

Fortsat begrebsarbejde i forbindelse med offentlig digitalisering

Digitaliseringsstyrelsens fællesoffentlige [regler for begrebs- og datamodelle-ring](#) rummer fortsat terminologisk begrebsafklaring som første niveau, og dette bliver stadig mere udbredt.

Aktiviteter hos Terminologigruppens medlemmer

Nedenfor oplistes de vigtigste projekter og aktiviteter hos en del af Terminolo-

gigruppens medlemmer (i alfabetisk rækkefølge). Publikationer er ikke medtaget her. Der henvises i stedet til medlemsorganisationernes hjemmesider.

Aarhus Universitet, Center for Leksikografi, Institut for Kommunikation og Kultur

Forskningen har i det væsentligste været koncentreret om økonomisk og juridisk terminologi i leksikografiske produkter. Arbejdet med *Regnskabsordbøgerne* (dansk, dansk-engelsk, engelsk, engelsk-dansk) fortsætter med revision, opdatering og tilføjelse af nye termer. Hver ordbog har ca. 9.000 opslagsord og ca. 30.000 kollokationer og eksempler. Den engelsk-danske og den dansk-engelske *juridiske ordbog* opdateres og udvides ligeledes. Begge ordbøger har ca. 4.000 opslagsord med definitioner og kollokationer. Alle ordbøgerne er tilgængelige online hos Ordbogen.com. Der udbydes undervisning i terminologi som en del af enkelte fag om fagkommunikation/-oversættelse.

CBS Handelshøjskolen i København

Med Bodil Nistrup Madsens dødsfald har CBS lukket ned for de terminologiaktiviteter, der har været knyttet til det tidligere DANTERMcenter og til DANTERM Research.

EU

EU-institutionernes danske terminologer holdt for første gang i tre år deres årlige IATE-workshop med fysisk fremmøde i april. Et af emnerne var ophavsret i forbindelse med citater i IATE, f.eks. fra lex.dk og ordnet.dk. EU-terminologerne bruger IATE som deres primære kilde i deres termarbejde.

Rådet var via de nederlandske terminologer i Rådet, TERM NL, medarrangør af en konference om domænetab og -genvinding ("Domain loss and domain gain") i april, se domainlossandgain2023.eu.

FORVIR

Netværket FORVIR, Forum for Videnmodellering i Offentligt Regi, har endnu ikke haft mulighed for at afholde møde efter COVID-19-pandemien. Fra FORVIR-netværkets medlemmer er der til denne rapport kommet input fra ATP (Arbejdsmarkedets Tillægspension), Skatteforvaltningen og Sundhedsdatastyrelsen (SDS).

ATP

På data-området arbejdes med et såkaldt Brugervendt Data Glossary, som bl.a. indebærer en række terminologiske brugerforsøg (TermLab): Der bliver tale

om et brugervendt, ontologidrevet Data Glossary, som skal udstilles og udgøre en komponent i et datakatalog, der sammen med andre tiltag skal bidrage til at fremme en datadrevet kultur. En række lovende pilotforsøg i TermLab er gennemført – herunder er det lykkedes at omsætte simple brugerforsøg til systematisk terminologi, hvorfra en terminologisk ontologi kan etableres. Det er dernæst muligt at berige yderligere med semantisk kunstig intelligens. Med præcise prompts (Prompt Engineering), som er baseret på gode terminologiske eksempler, kan man få en chatbot til at returnere brugbare resultater af høj kvalitet.

Skatteforvaltningen

Hos Skatteforvaltningen foregår der begrebsarbejde på flere fronter. I Udviklings- og Forenklingsstyrelsen (UFST) driver man arbejdet med kernebegreber, som går på tværs af styrelserne i forvaltningen. Derudover er der efterspørgsel efter begrebsarbejde både i forbindelse med udviklingen af enkeltssystemer og mere generelt.

Sundhedsdatastyrelsen (SDS)

Terminologerne hos SDS udarbejder kontinuerligt definitioner til nationale begreber inden for sundhedsvæsenet for at øge den semantiske interoperabilitet på tværs af parterne. Blandt aktuelle eksempler på større tværgående projekter mellem sektorer og med mange parter kan nævnes: Et samlet patientoverblik, Samlet indsats for data i det nære sundhedsvæsen, Digital løsning til graviditetsforløb, Helbreds faktorer (rygning, alkohol etc.), Nationalt ICD-11-projekt.

Center for Sprogteknologi (CST), Københavns Universitet

Fra sommeren 2020 til sommeren 2022 har CST deltaget i et EU-projekt finansieret af CEF Telecom med projektnavnet Federated eTranslation TermBank Network (FedTerm). Alle EU-sprog (samt norsk og islandsk) er repræsenteret i projektet. Projektets formål er:

1. Udvikling af en ny platform til deling af termsamlinger på tværs af private og offentlige organisationer i EU. Denne platform kaldes FedTerm og er cloud-baseret, og termbanken bag platformen hedder EuroTermBank. Kun en termsamlings ejer har rettigheder til at ændre eller tilføje termer til samlingen, men andre kan se termerne.
2. Indsamling af terminologisamlinger fra især offentlige organisationer, men også fra private virksomheder.

For EU's vedkommende er der mange termsamlinger indsamlet og stor interesse for platformen, mens der for Danmarks vedkommende er mindre interesse for termsamlinger generelt. Meget af den terminologi, som produceres og anvendes i Danmark, ejes af større udenlandske virksomheder, fx WHO, SNOMED og andre.

Center for Tekstilforskning (CTR), Københavns Universitet

På Center for Tekstilforskning er der udarbejdet et *textile glossary*, som er en digitalisering af meddelelser fra Terminologicentralen i 1950'erne om fibre, og der er givet midler til at lægge Nordiske Tekstilarbejdshæfter ind i en app på hjemmesiden. Herudover arbejdes der med at revidere den danske del af Cietas (Centre International d'Etude des Textiles Anciens) tekniske tekstilterminologi, som findes på den svenske Textile Dictionary på historicaltextiles.org.

Sprogambassadørernes aktiviteter

Det danske netværk Sprogambassadørerne blev oprettet i 2015. Medlemmerne tæller ansatte fra private virksomheder. Fra Sprogambassadørerne er der input fra BEUMER Group og Ørsted.

BEUMER Group

Hos BEUMER Group findes virksomhedens nøgletermer med definitioner på minimum engelsk og tysk i en central termbase. Termer på andre sprog oprettes efter behov. Hele koncernen har adgang til termbasen. Der er specielt fokus på at få oprettet virksomhedens mange forkortelser i termbasen. Der er desuden filtre, der gør, at produktglossarer kan eksporteres fra termbasen.

Ørsted

Hos Ørsted har man udarbejdet definitioner til virksomhedens kernebegreber/kernetermer og oversat termerne til sprogene på de markeder, hvor virksomheden har aktiviteter, i alt 15 sprog.

Syddansk Universitet – Institut for Design og Kommunikation

Syddansk Universitet i Kolding har i perioden hvert forårssemester udbudt et obligatorisk fag i terminologi på BA-uddannelsen i Bibliotekskundskab og Videnskommunikation med titlen Vidensmodellering. Terminologigruppens hjemmeside varetages nu af Syddansk Universitet. Lise Lotte Weilgaard Christensen er i december 2022 indtrådt i styregruppen for TOTH (Terminology & Ontology: Theories and applications). Styregruppen er blevet udvidet med det formål at involvere flere lande, herunder også de nordiske lande.

Konklusion

Det kan konkluderes, at der gennemføres en del begrebsarbejde ved danske styrelser og myndigheder mhp. vidensudvikling og genbrug af terminologiske ressourcer. Terminologiaktiviteterne på universiteterne er stadigvæk nedadgående. Dette hænger til dels sammen med lukninger af flere sproguddannelser på universitetsniveau. Hvad angår terminologiarbejde i private virksomheder, savnes der et overblik over aktiviteter, men flere private virksomheder især i netværket Sprogambassadørerne bruger ressourcer på terminologiarbejde. Der foreligger ikke noget konkret om en national dansk termbank, der vil være nødvendig i udviklingen af kunstig intelligens på dansk.

Referencer

Alle links er lokaliseret oktober 2023.

Center for Sprogteknologi, Institut for Nordiske Studier og Sprogvidenskab, <https://cst.ku.dk/kalender/sprogteknologisk-konference-2021>

Center for Tekstilforskning, Textile Glossary, <https://www.traditionaltextilecraft.dk/glossary> og Tekstilmuseet Dictionary <https://historicaltextiles.org/dictionary/>

Digitaliseringsstyrelsen, Center for teknologi og data, sprogteknologi.dk, <https://sprogteknologi.dk/pages/begrebsliste>

IATE, European Union terminology, <https://iate.europa.eu/home>

KL, Digitaliseringsstyrelsen og Danske Regioner: Fællesoffentlig digital arkitektur, <https://arkitektur.digst.dk/metoder/regler-begrebs-og-datamodellering>, <https://data.gov.dk/catalogue/models>

Terminologigruppen, <https://terminologigruppen.sdu.dk>

Terminology and Ontology: Theories and applications (TOTh). <https://toth.condillac.org>

Instituut voor de Nederlandse taal. Domain loss and domain gain, <https://www.domainlossandgain2023.eu>

Terminologiverksamheten i Finland

Katri Seppälä

Terminologicalentralen

Terminologicalentralen har nio anställda (åtta terminologer och en IT-planerare).

För 2023 har Terminologicalentralen fått stöd från undervisnings- och kulturministeriet för vissa tjänster, såsom termbanken, handbiblioteket och informationsverksamhet (samt webbtidskrift Terminfo) samt för samarbete med olika intressenter.

TEPA är Terminologicalentralens offentliga termbank som är avgiftsfritt tillgänglig på Terminologicalentralens webbplats. Under 2022 gjordes cirka 2 548 000 sökningar i databasen. I slutet av 2022 innehöll TEPA över 371 000 term poster. I TEPA:s samlingar ingår ordlistor som har skapats i samarbete med Terminologicalentralen samt material från Vetenskapstermbanken i Finland, EU:s interinstitutionella termdatabas IATE och IEC:s Electropedia.

Under 2022 utnyttjades begreppsanalys i Terminologicalentralens projekt exempelvis för att stödja arbetet med författningar, utveckla digitala tjänster, skriva definitioner som stöder likabehandling, utveckla annotering av tjänster osv. Dessutom behövdes sakkunskap i terminologiarbete för att utveckla terminologiarbetets processer och styrning av dem.

Terminologicalentralens projekt under 2023

FPA-termer

Folkpensionsanstalten (FPA) och Terminologicalentralen påbörjade ett gemensamt terminologiprojekt 2007 med mål att utreda innehållet av begreppen samt att erbjuda rekommendationer för de svenska och finska termer som FPA använder. Under projektets gång har det publicerats flera upplagor av ordlistan *FPA-termer*. FPA-termer omfattar de förmåner som FPA betalar ut, såsom pensioner och dagpenningar. Termer och definitioner ges på finska och svenska. Arbetet fortsätter även under 2023.

Ordlista för den inre säkerheten

Terminologicalentralen och inrikesministeriet påbörjade 2022 ett gemensamt terminologiarbete som rör den inre säkerheten. Syftet med arbetet är att utarbeta definitioner till sådana begrepp som gäller den inre säkerheten och som inte

har definierats tidigare i andra ordlistor. Termer och definitioner i ordlistan ges på finska och ekvivalenter på engelska. En första version av ordlistan blev färdig i mars 2023. Den ska utökas med svenska ekvivalenter och översättningar under sommaren 2023.

Ordlista för grönområden

Trafikledsverket anlidade Terminologicalcentralen i början av 2022 för terminologiarbete som rör grönområden. Syftet med arbetet är att klarlägga cirka 50 centrala begrepp. Termer och definitioner i ordlistan ges på finska. Arbetet fortsätter under 2023.

Ordlista för informationshantering inom socialvården

Den första versionen av *Sosiaalialan tiedonhallinnan sanasto* (Ordlista för informationshantering inom socialvården) publicerades 2015. Sedan dess har ordlistan uppdaterats och utökats vid behov. Under 2022 uppdaterade Terminologicalcentralen och Institutet för hälsa och välfärd framför allt den del av ordlistan som rör klienthandlingar. Termer och definitioner ges på finska och svenska. Det publicerades två uppdaterade versioner av ordlistan under 2022. Arbetet fortsätter under 2023.

Ordlista för informationshantering vid Trafikledsverket

Terminologicalcentralen och Trafikledsverket fortsatte under 2022 det terminologiarbete som rör informationshantering vid Trafikledsverket. Syftet med arbetet är att klarlägga begrepp och utarbeta en ordlista som omfattar cirka 80 begrepp med termer och definitioner på finska. Arbetet fortsätter under 2023.

Ordlista för statsunderstöd

CSC – Tieteen tietotekniikan keskus Oy anlidade Terminologicalcentralen för att fortsätta det terminologiarbete som rör statsunderstödsverksamhet under 2022. Termer och definitioner ges på finska, och dessutom har översättnings- och språksektorn vid statsrådets kansli lagt till ekvivalenter och översättningar av definitioner och anmärkningar på svenska och engelska. Under 2022 bearbetades begrepp som rör ekonomisk planering och rapportering samt ekonomisk situation och utvärdering av verksamheten. Ordlistan publicerades i april 2023.

Ordlista för underhåll av trafikleder

Terminologicalcentralen och Trafikledsverket påbörjade vid slutet av 2022 ett terminologiarbete som rör underhåll av trafikleder. Syftet med arbetet är att klar-

lägga begrepp och harmonisera användningen av termer vid Trafikledsverket. Arbetet fortsätter under 2023.

Ordlista om digitala tjänster inom social- och hälsovården

I slutet av 2022 anlidade Institutet för hälsa och välfärd (THL) Terminologicentralen för terminologiarbete med mål att utarbeta en nationellt enhetlig ordlista om de centrala begreppen inom social- och hälsovården som rör digitala tjänster och utträttande av ärenden på distans. Termer och definitioner ges på finska. Arbetet fortsätter under 2023.

Renoverings- och restaureringstermer för Korjaustaito.fi

Den första versionen av ordlistan *Korjaustaito-verkkosivuston sanasto* (ordlistan för webbplatsen Korjaustaito.fi) blev färdig 2021. Under 2022 anlidade Museiverket Terminologicentralen för att uppdatera ordlistan med nya begrepp som rör renovering och restaurering av byggnader. Termer och definitioner i ordlistan ges på finska. Ordlistan blev färdig i mars 2023.

Tekla Structures glossary

Terminologicentralen och Trimble Solutions (f.d. Tekla) påbörjade 2006 ett gemensamt terminologiarbete som rör de begrepp som används i Tekla Structures programvara. Arbetet resulterade i *Tekla Structures glossary* som innehåller begrepp som speciellt gäller byggnadsinformationsmodellering. Målet med ordlistan är att förenhetliga och klarlägga programvarans terminologi för olika målgrupper. Termer och definitioner ges på engelska. Under 2022 anlidade Trimble Terminologicentralen för att uppdatera ordlistan, och en ny version av ordlistan blev färdig i februari 2023.

Terminologiarbete för övergripande arkitektur för yrkesutbildning

I mars 2023 anlidade Omnia Terminologicentralen för att påbörja ett terminologiprojekt vars syfte är att utarbeta begreppsbeskrivningar för cirka 20 begrepp som rör yrkesutbildning. Terminologiarbete behövdes för en övergripande arkitektur för yrkesutbildning vid KARKKI-projektet. Ordlistan ska omfatta termer och begreppsbeskrivningar på finska.

Terminologiarbete för miljöministeriet om totalreformen av plan- och bygglagen

I 2021 anlidade miljöministeriet Terminologicentralen för terminologiarbete som rör centrala begrepp i plan- och bygglagen. Ordlistan kommer att omfatta termer och definitioner på finska samt ekvivalenter på svenska och engelska.

Begreppen gäller bl.a. planering av områdesanvändningen, planläggningen, fastigheter, byggnader, energi, kulturmiljön, tillstånd och tillsyn, samt de tekniska kraven på byggandet. Arbetet fortsätter under 2023.

Terminologiarbete om det kyrkliga byggnadsarvet

Terminologicalentralen och Museiverket påbörjade vid slutet av 2022 ett terminologiarbete som rör det kyrkliga byggnadsarvet. Syftet med arbetet är att utarbeta begreppsbeskrivningar för cirka 100 begrepp och publicera dem på Ontologi för museibranschen och Konstindustriella ontologin (MAO/TAO). Arbetet fortsätter under 2023.

Terminologiarbete om kontinuerligt lärande

I april 2023 fortsatte Terminologicalentralen, arbets- och näringsministeriet och undervisnings- och kulturministeriet det terminologiarbete som rör kontinuerligt lärande. Målet med terminologiarbetet är att definiera och harmonisera de gemensamma begreppen på dessa ministeriers förvaltningsområden. Termer och definitioner ges på finska.

Terminologiarbete om trafik och trafikområden

I april 2023 anlidade Trafikledsverket och miljöministeriet Terminologicalentralen för terminologiarbete som rör trafik och trafikområden. Projektets syfte är att utarbeta termer och definitioner på finska för cirka 100 begrepp samt att ge ekvivalenter på svenska och engelska.

Tietotekniikan termitalkoot – den finska datatermgruppen

Terminologiarbetet i *Tietotekniikan termitalkoot* påbörjades redan 1999. Arbetet har finansierats med stöd från undervisnings- och kulturministeriet. Målet med arbetet är att producera termrekommendationer för informationsteknik på finska samt att definiera begreppen. Termerna och definitionerna samt ekvivalenter på engelska publiceras på datatermgruppens webbsida. Under 2022 utökades materialet med bland annat begrepp som gäller spelande av datorspel. Arbetet fortsätter under 2023.

Undervisnings- och utbildningsordlista (OKSA)

Undervisnings- och kulturministeriet (UKM) och Terminologicalentralen påbörjade terminologiarbete under 2010. Sedan 2016 har CSC – Tieteen tietotekniikan keskus Oy varit beställaren av terminologiarbetet. Målet med terminologiarbetet är att stödja projekt som gäller informationsförvaltning och som genomförs på UKM:s förvaltningsområde. Ett annat mål är att förbättra kvaliteten

i författningstexter och kommunikation. Termer ges på finska, svenska och engelska och definitioner på finska. Den andra upplagan av *Undervisnings- och utbildningsordlista* (OKSA) publicerades i början av 2021. Arbetet fortsätter 2023.

Projekt som blev färdiga under 2022

Centrala begrepp i bygg- och fastighetsutvecklingen

Rakli ry använde Terminologicalentralen som konsulterande expert i terminologiarbete för att utarbeta en ordlista om de centrala begreppen inom byggande och fastighetsutveckling. Terminologicalentralen verkade som konsult för experter från Boost Brothers Oy och Vastuu Group i beredning av ordlistan. Termer och definitioner ges på finska och ekvivalenter på svenska och engelska. Ordlistan Centrala begrepp i bygg- och fastighetsutvecklingen blev färdig under 2022. Ordlistan ska publiceras i verktyget Terminologiska ordlistor på Interoperabilitetsplattformen som en del av Rakennetun ympäristön pääsanasto.

Klassificeringar för evenemang, hobbyer och utbildning

Terminologicalentralen och Åbo stad påbörjade 2021 ett samarbete med målet att bygga klassificeringar för evenemang, hobbyer och utbildning som en del av projektet Asiakaslähtöinen toteutus tapahtuma-, harrastus- ja koulutusdatan hallinnoimiselle ja tarjoamiselle kohderyhmälähtöisissä näkymissä (Kundorienterat genomförande av hantering och tillhandahållande av evenemangs-, hobby- och utbildningsdata i målgruppsorienterade vyer). Ändamålet var att främja den semantiska interoperabiliteten och därmed användarvänlig beskrivning av data och informationssökning. Fyra olika klassifikationer på finska, svenska och engelska blev färdiga under 2022.

Ontologi för museibranschen och Konstindustriella ontologin (MAO/TAO)

Museiverket anlidade Terminologicalentralen för ontologiarbete med målet att upprätthålla *Ontologi för museibranschen och Konstindustriella ontologin* (MAO/TAO). Under året tillfogades några begrepp i ontologin, och vissa begrepp bearbetades enligt önskemål av Museiverkets sakkunniga. Respons har tagits emot av Nationalbibliotekets Finto-service. Därtill uppdaterades ontologins struktur så att den motsvarar strukturen av den senaste versionen av Yleinen suomalainen ontologia YSO (*Allmän finländsk ontologi* (ALLFO)). Arbetet blev färdigt i slutet av 2022 och den nya versionen av ontologin publicerades i Finto-service. Termer och definitioner i ontologin ges mestadels på finska.

Ontologiarbete för Trafikledsverket

Terminologicalentralen och Trafikledsverket fortsatte under 2022 ett ontologiarbete som rörde sjöfartsbegrepp i *Liikenteen ontologia* LIIKO (Trafiksontologin). Projektets syfte var att granska alla begrepp från *Merenkulun ontologia* MERO (Ontologin för sjöfart), en tidigare ontologi som LIIKO är baserad på. Under projektet tillfogades också cirka 200 nya begrepp som gäller sjöfart, sjötrafik och det vattenanknutna kulturarvet i ontologin. Därtill uppdaterades ontologins struktur så att den motsvarar strukturen av den senaste versionen av *Yleinen suomalainen ontologia* YSO (*Allmän finländsk ontologi* (ALLFO)). Arbetet blev färdigt under våren 2022 och den nya versionen av ontologin publicerades i Finto-service. Termer i ontologin ges på finska.

Ordlista för anpassad motion och paraidrott

I slutet av 2021 anlätade Liikuntatieteellinen seura Terminologicalentralen för terminologiarbete med mål att utarbeta en ordlista för anpassad motion. Ordlistan innehåller centrala begrepp som rör anpassad motion eller paraidrott. Termer och definitioner ges på finska och ekvivalenter på svenska och engelska. Ordlista för anpassad motion och paraidrott blev färdig under 2022.

Ordlistor för miljöministeriet över olika temaområden

Miljöministeriet anlätade Terminologicalentralen år 2021 för terminologiarbete som rör tillgänglighet, akustik och bullerbekämpning samt datasystem och datamodeller för den byggda miljön. Under 2022 publicerades de färdiga ordlistorna i verktyget Terminologiska ordlistor på Interoperabilitetsplattformen. Ordlista för akustik och bullerbekämpning och Ordlista för tillgänglighet publicerades som separata ordlistor och Ordlista för boende som en del av Rakennetun ympäristön pääsanasto. Termer och definitioner i ordlistorna ges på finska och ekvivalenter på svenska och engelska.

Terminologiarbete för projektet TE-digi

Terminologicalentralen och UF-centret har från och med 2017 gjort terminologiarbete som rör projektet TE-digi. Terminologiarbetet fokuserar på de begrepp som behövs i utvecklingen av Jobbmarknad. Under 2022 uppdaterades och kompletterades ordlistan. Dessutom deltog Terminologicalentralen i granskning av begreppsmodeller och som konsult i terminologiska frågor. Termer och definitioner ges på finska.

Terminologiarbete för projektet Tillstånd och tillsyn

Terminologicalentralen och arbets- och näringsministeriet genomförde år 2017

ett terminologiprojekt som en del av spetsprojektet Tillstånd och tillsyn. Under projektets gång utarbetades en ordlista med syftet att stödja det arbete med målarkitektur som görs i spetsprojektet. Ordlistan utvidgades och uppdaterades under 2019 samt under 2021–2022. Termer och definitioner i ordlistan ges på finska. Den nya versionen blev färdig hösten 2022.

Terminologiarbete om informationssäkerhet

Försörjningsberedskapscentralen anlidade Terminologicentralen i mars 2022 med målet att utarbeta begreppsbeskrivningar för fyra centrala begrepp som rör informationssäkerhet och informationspåverkan. Projektets syfte var att klargöra användning av termer och skapa en gemensam förståelse för begreppen. Termer och definitioner ges på finska och ekvivalenter på engelska. Arbetet blev färdigt under våren 2022.

*

Översättnings- och språksektorn vid statsrådets kansli i Finland

Ordlistor publicerade av statsrådets kansli 2022–2023:

- Förvaltningsordlista (finska–svenska–engelska)
- Omfattande ordlista om reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet (finska–svenska–engelska)
- Statsrådsordlista (uppdaterad, finska–svenska–engelska–franska–tyska–ryska)
- Statens ämbetsverk och inrättningar (uppdaterad)
- Termer inom olika områden (finska–svenska–engelska–ryska, utökad version)
- Högskoleordlista (delvis uppdaterad på engelska och ryska)

Ordlistor där statsrådets kansli har deltagit i det terminologiska arbetet:

- Ordlista för statsunderstöd (finska–svenska–engelska)
- Integrationsordlista (finska–svenska)
- Undervisnings- och utbildningsordlista (finska–svenska–engelska)

Här finns alla publicerade ordlistor och anvisningar: <https://vnk.fi/sv/oversattnings-och-spraktjanster/ordlistor-och-anvisningar>

Aktuella aktiviteter:

- Vi har ett terminologiskt samarbete med Sverige kring en Natoordlista (engelska–finska–svenska). Vi har termarbete inom andra teman, t.ex. inre säkerhet (finska–svenska–engelska) och regeringsförhandlingarna (finska–svenska–engelska).
- Vi har tagit i bruk maskinöversättningsverktyget Aura (finska, svenska, engelska), som är skraddarsytt för statsrådets översättare och övriga personal.
- Termbanken Valter har nytt användargränssnitt: <https://valter.sanakirja.fi>

*

Terminologi vid universitet och högskolor i Finland

	Grundkurs eller introduktion	Fördjupad kurs	Utbildningsprogram/möjlighet att specialisera sig inom terminologi	Uppsatser eller avhandlingar om terminologi
Diakoniyrkeshögskolan, Helsingfors (tolkutbildning)	X			X
Helsingfors universitet (finska, översättning)	XX	XXX	X	X
Tammerfors universitet (ryska, översättning)	X	X		X
Vasa universitet (kommunikationsvetenskaper, öppna universitet)	XX	XX		X
Åbo universitet (spanska, franska)	XX			
Östra Finlands universitet (ryska, engelska)	X			

Forskning och publikationer

Doktorsavhandling:

Satokangas, Henri (2021): *Termien selittäminen tietokirjoissa* [Termförklaringar i facklitterära böcker]. Helsingfors universitet.

Artiklar:

- Heittola, S., Landqvist, H., Nissilä, N. & Pilke, N. (2022). TNC och Finland: Korrespondens inom terminologiområdet 1940–1999. I: *Svenskan i Finland 19*, s. 88–103. Hämtat 10.06.2023: <https://www.doria.fi/handle/10024/185549>
- Kudashev, I., Koistinen, J., Mikhailov, M. & Souma, J. (2022). Suomalaisten ja venäläisten lakitermien osittaisen vastaavuuden oikeudelliset ja kielelliset ulottuvuudet. *VAKKI Publications 14*, s. 75–88. Hämtat 10.06.2023: <https://vakki.net/index.php/2022/12/15/responsible-communication/>
- Kudashev, I.S., Mikhailov M.N. Terminology Course as an Integral Part of Master in Translation Programme // Слово и термин. Вып. I / Отв. ред. С.Д. Шелов, Е. Цисун. Москва: Первый том, 2021, s.103–114. Hämtat 10.06.2023: <https://trepo.tuni.fi/handle/10024/136791>
- Kudashev, Igor. The Theory and Methods of Teaching Terminological Work to Translators (case: Tampere University). International Scientific Conference "LANGUAGE AND LITERATURE STUDIES – 2022", Institute of Language and Literature, Mongolian Academy of Sciences, Ulaanbaatar, Mongolia, 01.12.2022. (Under arbete).
- Landqvist, H., Nissilä, N., Pilke, N. & Sjöberg, S. (2022). Organisationer, frågor och (an)svar – Institutionellt terminologiskt samarbete mellan Sverige och Finland 1975–1998. *VAKKI Publications 14*, s. 89–104. Hämtat 10.06.2023: <https://vakki.net/index.php/2022/12/15/responsible-communication/>
- Pasanen, Päivi (2022). Towards a marine accident frame: Extraction of predicate-argument structures with word sketches. *Fachsprache 44*, s. 3–4; 148–168.
- Pasanen, Päivi (2023). Koronavirustaudin kehysmalli kriisiviestinnässä. *Mika-EL Kääntämisen ja tulkkauksen tutkimuksen symposiumin verkkojulkaisu*, s. 16; 74–89.

Magisteruppsatser från Helsingfors universitet, exempel

- Heiskanen, Helka 2022. Muovien erottelu osana muovijätteen mekaanista kiertäystä. Sanastotyö suomi–venäjä.
- Kauraniemi, Sari 2021. Kiipeilytekniikoiden termistön muodostustavat. Suomi–ranska-sanastotyö.
- Khodjaeva, Nigina 2022. Rikosnimikkeet Suomen rikosoikeuden luvuista 11, 12, 13 ja niiden venäjänkieliset vastineet. Suomi–venäjä-sanasto.

Loppinen, Nelli 2021. Perintöoikeuden termejä Espanjassa ja Suomessa. Vertaileva käsiteanalyysi ja kääntäjän vastinestrategiat.

Malinen, Veronika 2022. Terminologinen kehysanalyysi yleisimmistä rikosnimikkeistä. Oikeustulkin suomi–venäjä-kollokaatiosanasto.

Moilanen, Annamari 2022. Kehysanalyysin soveltaminen työperusteisen oleskeluluvan hakemisen käsitteisiin. Suomi–ruotsi–englanti-sanastotyö.

Suuronen, Timo 2022. Sanoista saavutettaviksi – selkokielisten sanastojen laattiminen kognitiivisen saavutettavuuden näkökulmasta.

Lärdomsprov vid Diakoniyrkeshögskolan

Lärdomsprov för tolkning i form av terminologiarbete har skett inom ett visst ämnesområde, till exempel för olika sjukdomar, områden inom juridik, slang, och i något av språken:

- finska–kurdi (sorani)–arabiska
- finska–kurdi (sorani)–arabiska–somali
- finska–arabiska
- finska–ryska
- finska–kinesiska
- finska–engelska–arabiska

Projekt vid Helsingfors universitet Vetenskapstermbanken i Finland

Vetenskapstermbanken är ett pågående projekt sedan 2011 som finansieras från FIN-CLARIN med adressen <https://tieteentermipankki.fi/wiki/Termipankki:Etusivu/sv>

- Publikationer av Tiina Onikki-Rantajääskö & Harri Kettunen:
  - [The University of Helsinki Open Science Award 2022 was given to Helsinki Term Bank for the Arts and Sciences] <https://researchportal.helsinki.fi/en/publications/helsingin-yliopiston-avoimen-tieteen-palkinto-2022-tieteen-termip>
  - [Overview of the year 2022 in the Helsinki Term Bank for the Arts and Sciences: new fields and awards for promoting open science blogs.] <https://researchportal.helsinki.fi/en/publications/vuosi-2022-tieteen-termipankissa-laajenemista-uusille-aihealueill>

Projekt vid Tammerfors universitet

- MyTerMS: terminologihanteringsprogram Igor Kudashev.
- LATTER: Termbank med cirka 1500 juridiska termer (ryska–finska).

Projekt vid Vasa universitet

- Forskningsprojektet Terms in Time – The Terms of the Time: <https://sites.uwasa.fi/term>.
- Ny intern termbank för Vasa universitet: tillgång via MOT Kielipankki med cirka 200 studierelaterade termposter på finska, engelska och svenska.
- Terminology Forum är ett internationellt informationsforum för fritt tillgänglig terminologisk information. Under perioden har forumet fått ny adress (<https://sites.uwasa.fi/terminologyforum/>) och uppdaterat innehåll med hjälp av finansiering från FIN-CLARIN.

Terminologiarbete i Färöarna

Málráðið har observatörsstatus i styrgruppen för Nordterm. På organisationens webbplats (<http://malrad.fo/>) kan man läsa mer om terminologiarbetet i Färöarna.

Terminologiarbete i Grönland

Oqaasileriffik har observatörsstatus i styrgruppen för Nordterm. I artikeln på s. 185 finns en redogörelse över terminologiarbetet i Grönland.

Terminologiarbeid i Norge

Marianne Aasgaard

Språkrådet

Språkrådet er nasjonalt samordningsorgan for terminologiarbeid i Norge og har tre ansatte med terminologi og fagspråk som sitt primære arbeidsfelt. Arbeidsfeltet hører til Språkrådets avdeling for fagspråk og språk i samfunn og høyere utdanning. Språkrådet jobber på strategisk nivå med å legge til rette for terminologiarbeid i flere sektorer. Målet er å oppnå en større utvikling og tilgjengeliggjøring av terminologi og fagspråk på norsk, både bokmål og nynorsk. Språkrådet arbeider også med å gjøre terminologiske ressurser tilgjengelige for gjenbruk i språkteknologiske løsninger.

Lov om språk (språkløven) trådte i kraft 1.1.2022. Formålet med loven er at norsk skal være et samfunnsbærende språk. Det vil si at norsk skal kunne brukes på alle områder i samfunnet. Loven inneholder ingen egen paragraf om terminologi, men i språkpolitikken understrekes det at utvikling av terminologi er en forutsetning for at formålet i loven skal nås, og at offentlige organer har et ansvar for å sikre utvikling av terminologi på norsk. Språkrådet i Norge arbeider nå systematisk med å følge opp loven og se til at språkpolitikken gjennomføres.

Terminologiarbeid i universitets- og høyskolesektoren

I Norge ser vi noe vekst i utdanningstilbudene innen terminologifaget i universitets- og høyskolesektoren. Ved Universitetet i Bergen bygges det opp et miljø for terminologi og fagspråk i tilknytning til Termportalen. Termportalen er en søkeportal for norsk terminologi på en lang rekke fagområder. Søk gir treff i flere termbaser via én felles søkerute. Termportalen inneholder også en redigeringsapplikasjon som fagmiljøer kan bruke til å bygge opp egne termbaser. Termportalen hører administrativt til Universitetsbiblioteket ved Universitetet i Bergen. Det er ansatt to terminologer i fast stilling ved Termportalen samt én i midlertidig stilling. I tillegg jobber en utvikler med de tekniske aspektene. Ved Institutt for lingvistiske, litterære og estetiske studier har en førsteamanuensis i terminologi og fagspråk det faglige ansvaret for Termportalen. Termportalen har også et eksternt fagråd knyttet til seg, med medlemmer fra ulike interesseorganisasjoner og statlige virksomheter. Medlemmene gir råd til de ansatte ved Termportalen, og Språkrådet fungerer som sekretariat for fagrådet.

Universitetet i Agder tilbyr et erfaringsbasert masterstudium i oversettelse og fagspråklig kommunikasjon, og studiet har en egen modul i terminologi. Universitetet i Agder har også vært ansvarlig for å utvikle en terminologimodul i et basiskurs i universitetspedagogikk, som er et tilbud til undervisere ved universiteter og høyskoler.

Flere aktive termgrupper er tilknyttet universitets- og høyskolesektoren. Ved Termportalen arbeider de ansatte for å opprette flere slike grupper. Terminologene i Språkrådet deltar i flere av gruppene og gir råd ved behov. Én gruppe blir også støttet økonomisk av Språkrådet.

I juni 2023 lanserte Kunnskapsdepartementet en handlingsplan for norsk fagspråk. I handlingsplanen varsles det at arbeidet med utvikling og tilgjengeliggjøring av terminologi skal styrkes. Spesifikt står det at det skal legges til rette for videre utvikling og bruk av Termportalen, og at det skal utvikles modeller for samarbeid om terminologitviking mellom universitetene/høyskolene og Termportalen.

Terminologiarbeid i offentlig sektor

Digitaliseringsdirektoratet forvalter en rekke IT-standarder som er anbefalte eller obligatoriske å bruke i offentlig sektor. Noen av disse gjelder begrepsanalyse og definisjonsarbeid. I 2022 ble *Forvaltningsstandard for begrepsbeskrivelser* revidert og kom i ny utgave. Tidligere var det kun obligatorisk å fylle ut feltet «term» på ett språk ved registrering av begreper på det offentlige nettstedet Felles datakatalog, men i henhold til den nye standarden skal begge de norske skriftspråkene nå være representerte, og termene skal registreres på både bokmål og nynorsk. Denne endringen er en direkte følge av språkloven. Standarden er ikke obligatorisk å følge, men de fleste som registrerer terminologi i Felles datakatalog, følger standarden. Språkrådet forventer derfor en økning i antall termer på nynorsk de neste årene.

I flere år pågikk det et arbeid med fellesoffentlige begreper (toppontologi), men dette arbeidet ble lagt på is etter en høringsrunde i 2022, fordi det viste seg å være svært vanskelig å komme til enighet.

Terminologiarbeid i helsesektoren

Helsesektoren er utpekt som en strategisk viktig språkpolitisk sektor. Det foregår mye arbeid med språk og terminologi i sektoren, blant annet i forbindelse med digitalisering og oversettelse av den maskinlesbare medisinske terminologien SNOMED CT.

De siste årene er det utgitt to bøker om helsespråk. Bøkene er artikkelsamlinger, og begge er gitt ut som supplement til det medisinske tidsskriftet

Michael. Den første boka, som kom i 2021, handlet om helsespråk generelt, mens den andre boka, som kom i 2023, konsentrerte seg om språk i pasientjournaler. Det ble arrangert lanseringsseminar i forbindelse med begge utgivelsene. Seminaret i 2021 var digitalt, mens det i 2023 ble arrangert et fysisk seminar. Dette seminaret markerte også starten på et helsespråknettverk.

Terminologiarbeid innen standardisering

Standard Norge får et årlig tilskudd til oversettelse av standarder og terminologi fra Kultur- og likestillingsdepartementet, og Språkrådet og Standard Norge har en felles handlingsplan der målet er å øke mengden oversatt terminologi fra standarder. Standard Norges termbase vil bli lansert i ny versjon i 2024. Den gamle termbasen vil etter dette bli en del av det internasjonale samarbeidsprosjektet Termlex. Termlex inneholder flere språk og vil bli søkbar gjennom Termportalen.

Norsk Elektroteknisk Komite (NEK) leverer norsk terminologi til IECs termbase Electropedia. NEK og Språkrådet inngikk i 2022 en samarbeidsavtale der målet er å øke mengden oversatt terminologi fra elektrotekniske standarder. Dessverre får ikke NEK økonomisk tilskudd til dette arbeidet. Utfordringen er tematisert i samarbeidsavtalen, og partene forsøker i fellesskap å finne en løsning.

Terminologiarbejde i Island

Ágústa Þorbergsdóttir

Árni Magnússon-instituttet for islandske studier

Stofnun Árna Magnússonar í íslenskum fræðum, tilgængelig på arnastofnun.is, er et centrum for termarbejde i Island. Instituttet, kendt som Árni Magnússon-Instituttet for Islandske Studier (ÁM-Instituttet), repræsenterer Island i NORDTERM. Hos ÁM-Instituttet har terminologien hidtil hørt under sprog-røgtsafdelingen. Der udføres en række aktiviteter, herunder:

- termbanken, arnastofnun.idord.is
- publicering af terminologiske samlinger
- rådgivning (besvarelse af spørgsmål fra almenheden og myndighederne om oversættelser af fagtermer)
- vejledning til fagfolk/termudvalg om terminologiske arbejdsmetoder og om sproglige problemer
- praktiske tjenester for termudvalg, f.eks. mødelokale og arbejdsplads.

Termbanken

Den islandske termbank, kaldt Íðorðabankinn, er tilgængelig på websiden arnastofnun.idord.is. Indtil videre er der blevet publiceret 70 termsamlinger i den islandske termbank Íðorðabankinn, og der arbejdes på forskellige nye termsamlinger, såsom sociologi, etnologi, antropologi, geofysik og teatervidenskab. Der foretages løbende opdateringer og tilføjelser i forskellige andre termsamlinger, herunder medicin, datalogi, uddannelsesvidenskab, international politik og statskundskab.

Islandsk termbank i 25 år

Den islandske termbank fyldte 25 år i november 2022 og jubilæet blev fejret med et symposium. I løbet af de 25 år er Íðorðabankinn vokset betydeligt, og dets indhold er meget varieret. Da termbanken blev åbnet i 1997 indeholdt den 13 terminologisamlinger og 30.000 termer, men nu er der 70 terminologisamlinger og 188.000 termer.

Udgivelser

I 2021 blev der udgivet en ny, revideret og udvidet udgave af termsamlingen

Alþjóðastjórnsmál og stjórnsmálafræði (International politik og statskundskab). Samlingen er en del af serien Íðorðarit Stofnunar Árna Magnússonar í íslenskum fræðum og findes også tilgængelig i Íðorðabankinn.

Termudvalg

Der er registreret omkring 50 termudvalg, hvoraf halvdelen er aktive og deres aktiviteter er meget forskellige. Nogle af udvalgene har arbejdet kontinuerligt i årtier, mens andre udvalg arbejder projektorienteret i et bestemt tidsrum, f.eks. i forbindelse med publikationer.

Terminologiforeningen

Terminologiforeningen, som blev grundlagt i 2010, har som hovedformål at fremme arbejdet inden for terminologi i Island og at præsentere termittereserede over for myndigheder. For at nå foreningens formål arrangerer man blandt andet seminarer og diskussionsmøder for medlemmerne. Disse møder afholdes nogle gange om året.

FedTerm

Island deltog i perioden 2020–2022 i EU-projektet FedTerm (Federated eTranslation TermBank Network) sammen med Danmark, Sverige, Estland, Letland, Litauen, Østrig og Slovenien. I marts 2022 afholdt FedTerm begivenheden Pan-European Terminology Summit på Island som en del af projektet.

Undervisning i terminologi

Inden for faget oversættelse ved Islands Universitet tilbydes der et kursus i terminologi (5 ECTS) hvert andet år. Desuden giver ÁM-Instituttet termudvalgene vejledning om udarbejdelsen af termsamlingerne.

Udenrigsministeriets Oversættelsescenter

Terminologiarbejde finder også sted hos Udenrigsministeriets Oversættelsescenter. Alle har gratis adgang til termdatabasen hos Oversættelsescentret (islandsk: *Hugtakasafn*) på websiden hugtakasafn.utn.stjr.is.

Rapport fra Sámi Giellagáldu

Mika Saijets

Sámi Giellagáldu er samefolkets fellesnordiske fagorgan i samiske språkspørsmål, finansiert av sametingene i Norge, Sverige og Finland i fellesskap. Sámi Giellagáldu deltar som observatør med stemmerett i Nordterm.

- Organet ble i løpet av 2022 etablert som en selvstendig administrativ enhet tilknyttet Sametinget i Norge. Organet ledes av et eget styre hvor alle tre sametingene har lik innflytelse.
- Den tidligere prosjektdrevne organiseringen av Sámi Giellagáldu opphørte i slutten av 2021. Det medførte at normerings- og terminologiarbeidet midlertidig stoppet opp.
- Hovedsakelig har organet i 2023 arbeidet med etablering av den nye selvstendige enheten.

Sámi Giellagáldu – 2022

- Mika Saijets tiltrådte som første direktør av den nye enheten i juli 2022.
- Tre språkansatte ble overført fra Sametinget i Norge til Sámi Giellagáldu.
- Organet har siden omorganiseringen gitt råd og veiledning i nord-, lule- og sørsamiske språk til språkbrukere i ulike virksomheter.
- Tidligere normerte termer har blitt publisert på termbanken satni.org.
- Sámi Giellagáldu deltok i nettverksmøte for språknemndene i Norden (NSN) i august 2022 (Drammen/Oslo).

Sámi Giellagáldu – 2023

- Sámi Giellagáldu ansatte i januar 2023 en HR-rådgiver i midlertidig stilling. Organet består nå av totalt fem ansatte.
- Målet er at normerings- og terminologiarbeidet startes opp igjen i løpet av 2023/2024. Sámi Giellagáldu har etablert fem språkutvalg som har ansvaret for normering av skriftspråk, terminologi og skriveregler.
- Organet er i gang med rekruttering av seks nyansatte, fordelt som skolte-, nord- og enaresamiske medarbeidere i Finland, nord- og lulesamiske medarbeidere i Sverige samt én sørsamisk medarbeider i Norge. Målet er å få det konkrete språkarbeidet raskt i gang igjen.

Terminologiverksamheten i Sverige

Åsa Holmér

Språkrådet

Språkrådets terminologiverksamhet riktar i huvudsak in sig på terminologiarbete inom offentlig förvaltning. Sedan november 2018 då verksamheten startades har två terminologer funnits på plats. Den 1 mars 2023 anställdes ytterligare en terminolog, med inriktning på flerspråkigt terminologiarbete.

Under hela perioden, alltsedan utbrottet av coronapandemin, har terminologerna på Språkrådet till stor del ägnat sig åt projektet att utveckla och modernisera Rikstermbanken. I december 2022 lanserade Språkrådet ny teknik och nytt webbgränssnitt för Rikstermbanken.

Under vårterminen 2023 hölls kursen Språkvård (7,5 hp) för språkkonsultprogrammet vid Stockholms universitet, där terminologerna höll i delmomenten om terminologiarbete och fackspråk.

I oktober 2022 arrangerade terminologerna tillsammans med språkvårdarna i klarspråk webinariet ”Språkarbetare i samarbete”.

I två olika typer av termgrupper har terminologerna kunnat arbeta med aktuell terminologi: Hållbarhetstermgruppen och Myndighetstermgruppen.

Hållbarhetstermgruppen, som bildades under våren 2021, arbetar med att tydliggöra termer och begrepp inom ämnesområdet hållbar utveckling. Det sakinnehåll Hållbarhetstermgruppen arbetar med är ofta dagsaktuellt och inbegriper olika ämnesområden där samhällsutvecklingen leder till att nya begrepp och språkliga behov uppstår. Syftet med arbetet är att underlätta kommunikation och kunskapsspridning mellan exempelvis forskare, journalister, politiker och allmänhet. För vissa begrepp finns det inga svenska termer etablerade, för andra är begreppsinnehållet komplext eller svårfångat, och därför ofta svåra att beskriva med svenska ord och termer. I juni 2023 finns 36 termposter i Hållbarhetstermlistan.

Hållbarhetstermgruppen använder sig av det arbetssätt som användes i Svenska datatermgruppens arbete från 1990-talet och framåt. Dessa båda termgrupper har gemensamt att de arbetar med fackspråk inom ämnesområden som påverkas av snabb samhällsutveckling och är relevanta för var och en av oss, inte bara experter. En skillnad mellan termgrupperna är att Hållbarhetstermgruppen arbetar med terminologi inom flera olika ämnesområden. I Håll-

barhetstermgruppen finns representanter från olika vetenskapliga discipliner, från myndigheter, media och intresseorganisationer, en facköversättare samt Isofs språkvårdare och terminologer. Vid behov tillfrågas ytterligare experter utanför gruppen. Alla samarbetar för att undersöka och beskriva samhällsaktuella termer och begrepp inom de olika ämnesområdena, med perspektivet att de ska vara begripliga och användbara även utanför experternas sammanhang.

Information om gruppens arbete har spridits genom föredrag i olika språkrelaterade sammanhang och mediemedverkan i både skriftlig och muntlig media.

Myndighetstermgruppen bildades under hösten 2021 i samband med projektet Flersamterm. Arbetsgruppen arbetade fram en första omgång av myndighetsgemensam terminologi: en termlista med 24 termposter. Termposterna innehöll då svenska termer och definitioner. Därefter tillfördes motsvarande termer på arabiska, engelska, finska och romska (kelderash och arli). Den flerspråkiga termlistan finns publicerad i Rikstermbanken.

Terminologerna har bidragit med material till två publikationer:

- *Språkrådet rekommenderar*, 2023 (Isof) med kapitlet "Att göra termer begripliga. På hur många sätt kan man förstå observation?"
- *Att skriva bättre i jobbet*, 2022 (Norstedts Juridik AB) med avsnittet "Använd facktermer med eftertanke".

Vidare har terminologerna initierat och bidragit till färdigställandet av litteraturoversikten *Termer i bruk? Forskning om fackspråk och terminologi i möten mellan experter och icke-experter*.

Terminologifrämjandet

Terminologifrämjandet har idag cirka 60 medlemmar, främst enskilda personer med intresse för terminologifrågor. Under perioden har 12 webinarier med olika teman genomförts, även med utländska gäster (från Finland, Italien, Kanada, Norge, Slovenien och Ungern). Inspelningar av webinarier har i möjligaste mån tillgängliggjorts på föreningens webbplats. Föreningens webbplats har utvecklats och nu finns ett kalendarium över terminologievenemang, terminologiska reflektioner och historik. Ett sökbart register över aktiva terminologikonsulter har utarbetats.

Föreningen har blivit medlem i SIS/TK 115 (svensk spegelkommitté till ISO/TC37). Föreningen har även tagit hand om material som gallrats från Terminologisentrum TNC:s arkivmaterial på Riksarkivet.

Terminologikonsulter och terminologigrupperingar

Terminologiuppdrag har utförts av terminologikonsulter hos följande aktörer: E-hälsomyndigheten, Inera, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, Myndigheten för tillgängliga medier, Region Skåne, Socialstyrelsen, Statens beredning för medicinsk och social utvärdering, Städbranschen Sverige, Universitets- och högskolerådet.

Nyanställda terminologer finns på bland annat Socialstyrelsen, SIS och Axis Communications.

Arbetet i Svenska optiktermgruppen och i Svenska Kemisamfundets nomenklaturutskott pågår. I Svenska biotermgruppen och Svenska datatermgruppen har arbetet legat på sparlåga.

Nätverket Termer och begrepp har fortsatt sitt arbete med regelbundna träffar för erfarenhetsutbyte om terminologiarbete, begreppsmodellering och verksamhetsarkitektur på myndigheter.

Terminologistandardisering

Den svenska spegelkommittén SIS/TK 115 till ISO/TC 37 har under perioden fått nya medlemmar, bland annat Terminologiframjandet och Rättstolkarna. Kommittén har initierat en uppdatering av den svenska översättningen av ISO 704. De svenska versionerna av tolkstandarden ISO 13611 och ISO 10241-1 är i princip klara för publicering. Ett fysiskt och ett digitalt seminarium om översättningsstandarder har genomförts (bland annat om ISO 704, tolkning och klarspråk). Svenska ledamöter har även deltagit i internationellt arbete, bland annat med den nya versionen av ISO 704 och ISO 24495-1, första delen i en serie av standarder om klarspråk.

Terminologiutbildning på lärosäten och i andra organisationer

Kurser i fackspråk och terminologi har hållits vid följande lärosäten:

- Göteborgs universitet, Lunds universitet och Stockholms universitet: för språkkonsultprogrammen
- Göteborgs universitet: "Terminologi i teori och praktik" (7,5 högskolepoäng)
- Linnéuniversitetet: "Terminologi i teori och praktik" (15 högskolepoäng [med mindre strikta antagningskrav])
- Tolk- och översättarinstitutet (TÖI) vid Stockholms universitet: "Fackspråk och terminologi" (7,5 högskolepoäng)

Enstaka föreläsningar har hållits för informationsdesignstudenter vid Mälardalens universitet och översättarstudenter vid Linnéuniversitetet och Ilisimatusarfik, för E-hälsainstitutet, för Bokhistoria vid Lunds universitet och för Nätverket för informationsarkitekter, NIA.

Kurser i terminologiarbete har genomförts för olika organisationer, t.ex. Infotiv, Polarbibblo.